

TIEDOSTAVA TYÖMAA –KONSEPTI

Näin Hoas toimii työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi

HOAS

MARIKA NYSSÖNEN

VASTUULLISUUSPÄÄLIKKÖ

9.9.2025

Miten Hoasin Tiedostava työmaa sai alkunsa?

HOAS

- Sääntöjä piisaa: lakeja, direktiivejä, ILO:n, YK:n ja OECD:n ohjeita. Silti rakennusallalla esiintyy epäoikeudenmukaisuutta, alipalkkausta ja muita epäkohtia. Mutta missä ja miten – ja mitä asialle voi tehdä?
- Meillä on pitkältä ajalta kokemusta Lean rakentamisen hankkeista niin viihtyvyyskorjausten kuin perusparannusallianssin kautta. Olemme kyseisissä hankkeissa todenneet, että hyvinvoiva ihminen tekee myös parempaa tulosta. Meiltä puuttui kuitenkin numerot kokemuksen takaa.
- Tiedostava työmaa -konsepti syntyi lean-rakentamisen jalkauttamisen ja hankkeista saatujen kokemusten pohjalta, konkreettisenä askeleena kohti vastuullisempaa ja ihmislähtöisempää rakentamista. Konseptin käyttö mahdollistaa yhteismitallisen tiedon keruun meidän työmailta.

**Konsepti perustuu seitsemään sääntöön, jotka sisältävät kolme osa-aluetta:
työympäristö, vuorovaikutus ja henkinen hyvinvointi.**

Sääntöjen toteutumista mitataan kolmen kuukauden välein toteutettavilla anonyymeillä työmaakyselyillä.

Vastaaminen on helppoa, se tapahtuu QR koodin kautta ja kyselyyn voi vastata suomeksi, englanniksi, viroksi tai venäjäksi.

Jokaisen työntekijän ääni kuuluu työnantajasta riippumatta.

Tulokset kootaan meillä Hoasilla ja käydään työmaan johdon ja tekijöiden kanssa avoimesti läpi.

Mikäli epäkohtia löytyy, niihin puututaan. Tulokset ja kehityskohdat tuodaan aina tekijöiden tietoon.

Kysely ei siis työllistä juurikaan työmaata mutta tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden saada palautetta kuuluviin ja mahdollisia epäkohtia esiin.

HOMMA

TOIMII JOS...

Työskentely on aina turvallista.

Työ ei kuormita tai stressaa liikaa.

**Häirintää tai asiatonta
käytöstä ei ole.**

Kaikkien ääni kuuluu.

Johto tukee sinua.

**Tavarat ovat järjestyksessä
ja paikat siistejä.**

**Saat tarvitsemasi tiedon
helposti ja ajoissa.**

HOAS

Lue lisää:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

Tiedostava työmaa –kyselyn kysymykset

Kysymys	Kategoria
1. Millä työmaalla työskentelet	Lista työmaista
2. Onko työmaalla työskentely turvallista?	Turvallisuus
3. Oletko stressaantunut töissä?	Kuormitus
4. Oletko kokenut ja/tai havainnut työmaalla häirintää tai epäasiallista käyttäytymistä?	Olen –vastausten määrä
5. Koetko, että sinua ja sinun työtäsi arvostetaan?	Kunnioitus
6. Koetko, että voit tuoda esiin uusia ideoita työmaalla?	Kommunikaatio
7. Onko selvää miten ja mihin voit antaa työmaasta palautetta?	Johtaminen
8. Saatko työnjohdolta tukea?	Johtaminen
9. Minkälainen työmaan järjestys ja siisteys on mielestäsi?	Siisteys ja järjestys
10. Tiedätkö mitä sinun pitää tehdä työmaalla?	Perehdytys
11. Koetko, että saat sinua koskevat tiedot ajoissa työmaalla?	Kommunikaatio
14. Haluaisitko työskennellä Hoasin työmaalla uudestaan?	Motivaatio

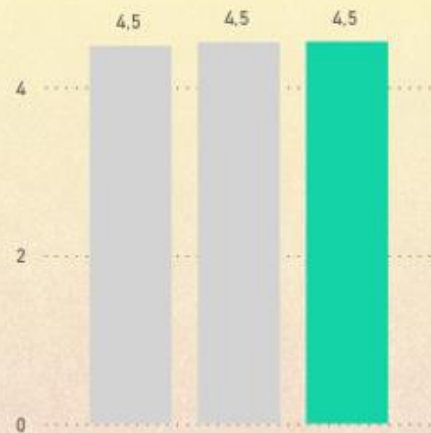
HOAS

Viimeisimpään
kyselyyn vastanneet

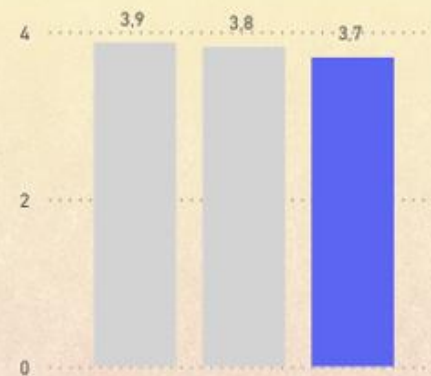
Latest responses

26 /80

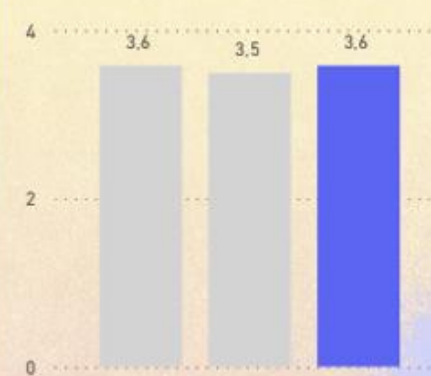
Turvallisuus - safety

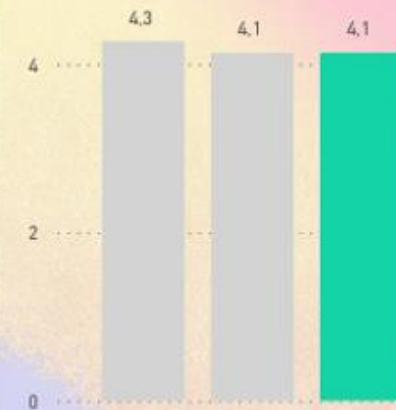
Kuormitus - work stress

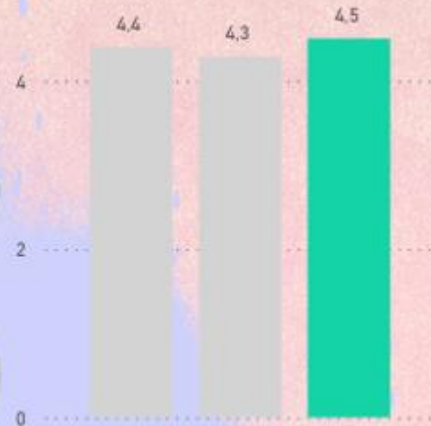
Kunnioitus - respect

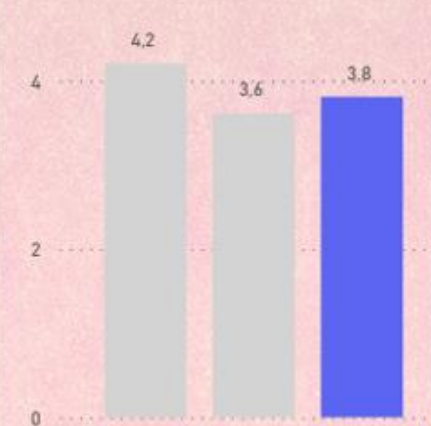
Kommunikaatio - communication

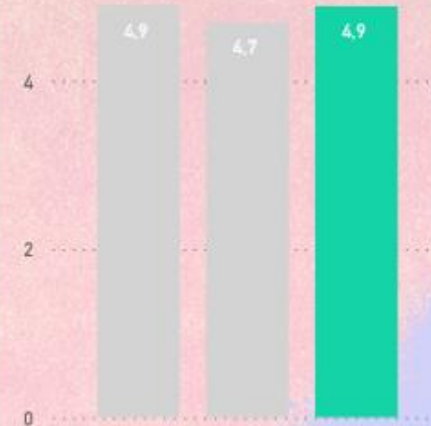
Johtaminen - management

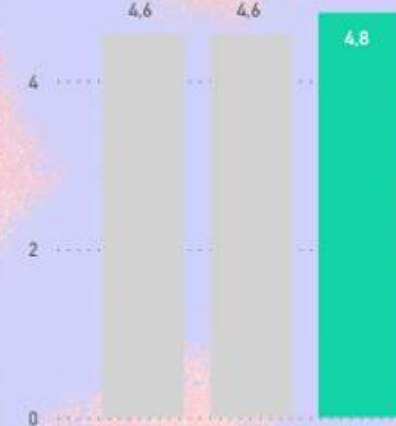
Siisteys ja järjestys - order and tidiness

Perehdytys - orientation

Motivaatio - motivation

Handwritten signature

HOAS

Haasteet - challenges

Haaste

Aikataulut liian tiukkoja! / The schedule is too strict!

Ei haluta ratkaista esimerkiksi uhkailuun tai varastamiseen liittyviä ongelmia / There is no will to resolve issues when there is evidence that some persons doing stealing and threatening to another workers.

Tavarat väärissä kerroksissa / Items in wrong floors

Välillä vähän sotkuista, pöly / It's a bit messy sometimes, dust

Jatkotoimenpide

A-talon elementtiasennus tehtiin tiukalla aikataululla. Kiitämme kaikkia, että saimme sen hoidettua. Pyrimme jatkossa realistisiin aikatauluihin. / Element installations of building A were done with a too strict schedule. We thank everyone that the work got done. We will aim to set realistic schedules in the future. Työnjohto on käsitellyt yhden tilanteen asianomaisten kanssa ja asia on sovittu. Mikäli vastaavia tilanteita ilmenee, toivotaan että työnjohtoon ollaan yhteydessä. / The management has handled one situation with the related persons and the problem has been solved. We ask to contact the management if similar situations arise.

Työnjohto on havainnut, että joidenkin materiaalien määrälaskenta on epäonnistunut. Tähän kiinnitetään huomiota. / The management has noticed that some materials' quantity estimation failed. We will pay more attention to this.

Siisteyteen kiinnitetään enemmän huomiota. / We will pay more attention to cleaning.

Onko jokin asia toiminut työmaalla erityisen hyvin?

has something worked particularly well on the site?

Ahtaasta tontista huolimatta logistiikassa on mielestäni onnistuttu todella hyvin. Vesikaton väliaikainen suoja oli myös huippu! / Despite the cramped worksite the logistics are well organized. The temporary water roof cover was super!

Informaation kulku / Sharing information

Keskustelu ja yhteistyö työnjohtoon kanssa (x2) / Communication with management

Me! :)

Olen kokenut työmaan yhteishengen innostavana / The team spirit at the worksite is inspiring

Pääurakoitsijan työnjohto, mukavat mesut / Good management

TIEDOSTAVA TYÖMAA

Yhteenveto keskiarvoina - summary of averages

Vastausten määrä
yhteensä

All responses

363

Vastausprosentti

Response percentage

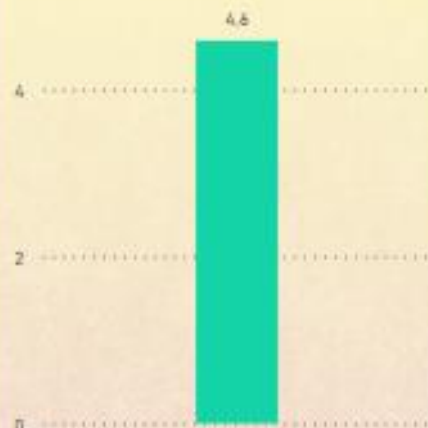
33 %

Kokenut epäasiallista
käytöstä

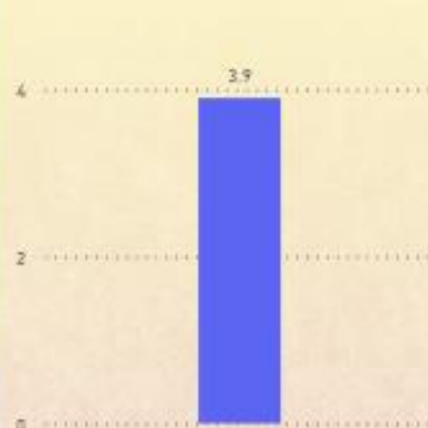
Experienced inappropriate behavior

17

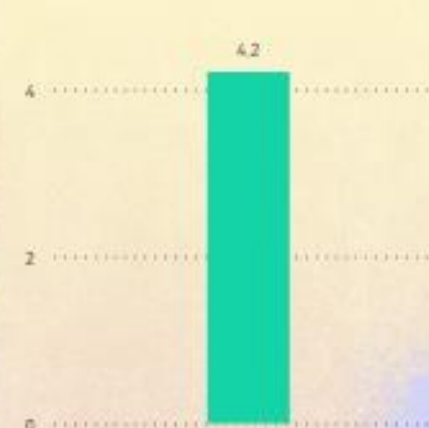
Turvallisuus - safety

Kuormitus - work stress

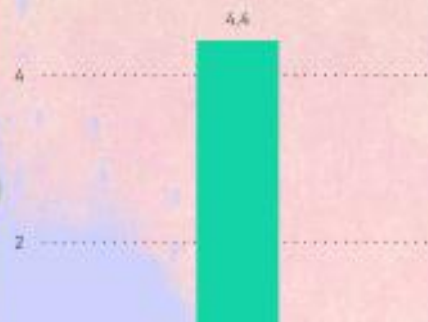
Kunnioitus - respect

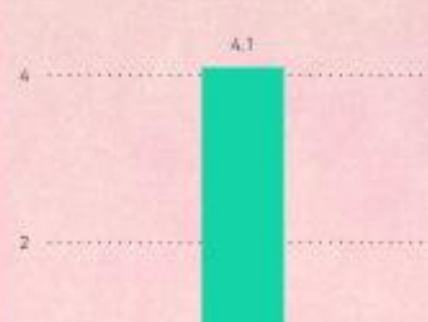
Kommunikaatio - communication

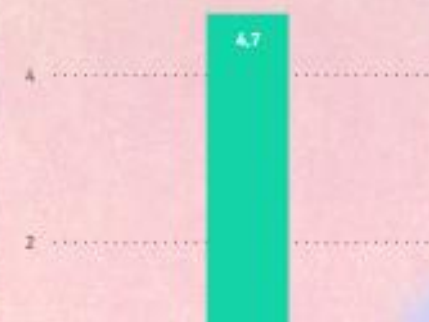
Johtaminen - management

Siisteys ja järjestys - order and tidiness

Perehdytys - orientation

Motivaatio - motivation

Jos saadaan yksikin kyllä-vastaus, nostetaan asia esiin tuloksien purussa. Työmaalla kerrotaan mahdollisuudesta jatkaa asian käsittelyä Hoasin whistleblower-kanavassa anonyymisti.

HOAS

TIEDOSTAVA TYÖMAA

Yhteenveto - summary

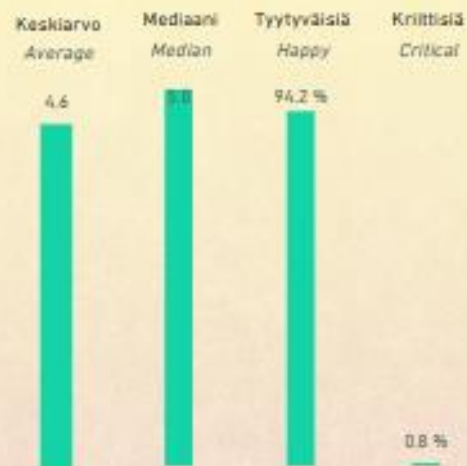
Tyytyväisiä
vastaukset 4-5

Kriittisiä
vastaukset 1-2

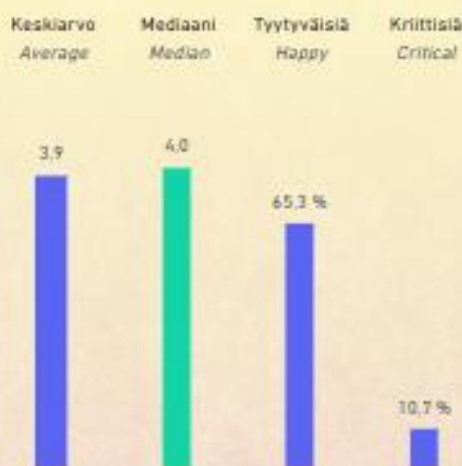
Happy
answers 4-5

Critical
answers 1-2

Turvallisuus - safety

Kuormitus - work stress

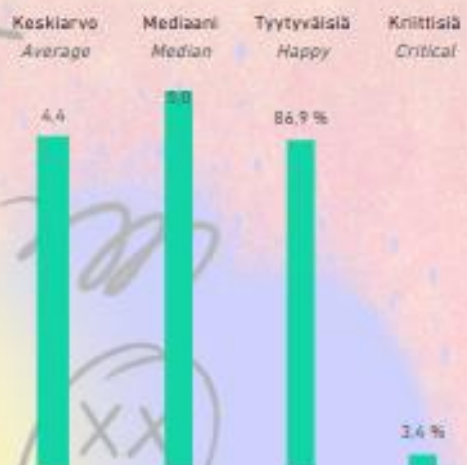
Kunnioitus - respect

Kommunikaatio - communication

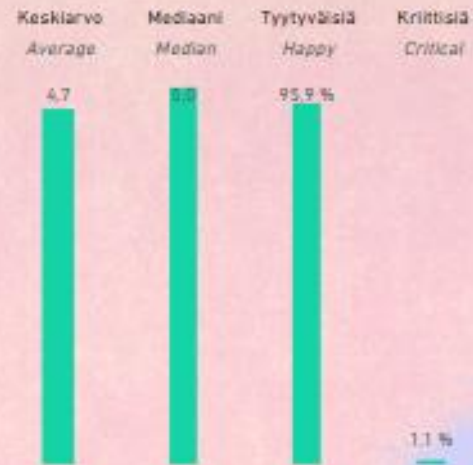
Johtaminen - management

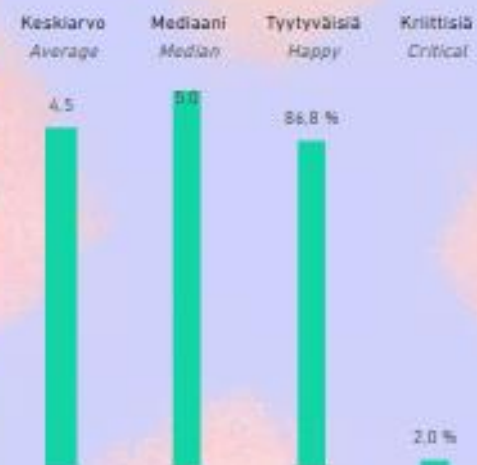
Siisteys ja järjestys - order and tidiness

Perehdytys - orientation

Motivaatio - motivation

HOAS

Materiaalit työmaalla

HOMMA TOIMII JOS...

Työskentely on aina turvallista.

Työ ei kuormita tai stressaa liikaa.

Häirintää tai asiatonta
käytöstä ei ole. X

Kaikkien ääni kuuluu. X

Johto tukee sinua.

Tavarat ovat järjestyksessä
ja paikat siistejä. X

Saat tarvitsemasi tiedon
helposti ja ajoissa. X

HOAS

Lee Rakk:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

TIEDOSTAVA TYÖMAA

HETKEN HUOLIMATTOMUUS

VOI VITUTTAA
VUOSIA

HOAS

Työturvallisuus kuuluu kaikille.
Kaikilla on oikeus ohjeisiin ja jaksamiseen.
Muutamia yhteisiä sääntöjä, joihin huolehditaan
puutteista, kukaan ei ja lämmällä työolosuhteilla.
Ei mitään turhia riskejä tai lämmöllä.

Lee Rakk:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

JOS KERROT MIKÄ MÄTTÄÄ,

ASIALLE VOI
TEHDÄ JOTAIN

HOAS

Työntekijät tietävät parhaiten, miten
oma työ tehdään fiksummin ja paremmin.
Ei ole pakkaamme tekijöitä, joita on myös
alust, korvat ja silmät. Käytä niitä. Jos joku
on pahoissa tai koki tavon tehdä jotain
paremmin, sano se ääneen.

Lee Rakk:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

HETKEN HUOLIM

JOS KERRO MIKÄ MÄTTÄ

KUORMAN YLÄRAJA

SUOSITTELISTITKO RAKENNUSALAA

VO

ASIA TEHDÄ

IHMIS

ÄIDILLESITAI TYTTÄRELLESIT?

HOAS

Työturvallisuus kuuluu kaikille. Kaikilla on selkeät ohjeet ja joi noudattaa yhteisiä sääntöjä. J puutteen, korjaa se ja ilmoita! Ei oteta turhia riskejä tai hölm

Lue lisää:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

HOAS

Työntekijät tietävät parhaiten, miten oma työ tehdään fiksummin ja paremmin. Sikäi paikkaamme tekijöitä, joilla on myös aivot, korvat ja suu. Käytä niitä. Jos jokin on pielessä tai keksit tavan tehdä jotain paremmin, sano se ääneen.

Lue lisää:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

HOAS

Emme ole koneita ja ihmisellään on kuorman yläraja. Epävarmuus omista tehtävistä ja sikäi työ aiheuttavat stressiä. Jokaiselle tehtävälle on varattava riittävästi aikaa. Ellet tiedä mitä tehdä, kysy. Jos töissä on liikaa tai aikataulu liian kireä, sano se.

Lue lisää:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

HOAS

Hoasin työmailla ei hyväksytäk minkäänlaista häirintää tai asiatonta käytöstä. Meillä puhutaan kuin ihminen ihmiselle, tittelistä ja sukupuolesta riippumatta. Kunnioidetaan toistemme työtä ja aikaa. Ollaan asiallisesti ja luodaan yhdessä työpaikka, jota voisi suositella vaikka omalle tyttärelle.

Lue lisää:
hoas.fi/tiedostavatyomaa

HOAS

Yhteismitallista tietoa johtamisen tueksi

- Hoasin työmailla mm. alihankintasopimusten ketjuttaminen ja kevytyrittäjäyys on kielletty, kaikille työntekijöille vaaditaan työehtosopimuksen mukaista vähimmäispalkkaa ja työoloja seurataan säännöllisillä monikielisillä anonyymikyselyillä.
- Pelkkä sopimukseen kirjaaminen ei riitä, jos sitä ei noudateta. Seuraamme ja mittaamme tilannetta koko ajan. Konsepti ohjaa yhteistyötä jo hankinta-asiakirjoissa sekä sopimuksissa ja näkyy konkreettisesti työmaan arjessa, työntekijöille ymmärrettävällä ja selkeällä tavalla. Se ei tarkoita vain yksittäisiä toimenpiteitä, vaan yhteistyön kokonaisvaltaista tapaa.
- Tiedostava työmaa -konseptin kyselyistä saadaan tilaajille iso määrä yhteismitallista dataa työmailla työskentelevien kokemuksista liittyen **työympäristöön, vuorovaikutukseen ja henkiseen hyvinvointiin**. Tiedon avulla voidaan johtaa ja kehittyä.
- Yhteistyö urakoitsijoiden kanssa on keskeisessä roolissa. Jos epäkohtia ilmenee, on niihin myös puututtava.

Välitämme, siksi kehitämme Tiedostavia työmaita

- Sosiaalinen vastuullisuus tarkoittaa ennen kaikkea ihmisten hyvinvoinnin varmistamista ja hyvinvointi tulee oikeastaan aika itsestään selvistä asioista. Työympäristö on turvallinen, työ ei stressaa, kommunikaatio pelaa, kohtelu on oikeudenmukaista, johto tukee, henkinen hyvinvointi on tasapainossa, syrjintää tai hyväksikäyttöä ei ole.
- Tiedostava työmaa –konsepti on yksi tapa saada tekijöiden ääni kuuluviin ja hyvinvointi paremmalle tasolle – ilman tekijöitä ei olisi mitään rakennushanketta.
- Hopealuoteja ei kuitenkaan ole ja jatkuvaa kehittämistä tarvitaan.
17.9. Hoasin työmailla käynnistyy uusi kampanja, joka lisää työntekijöiden tietoisuutta vähimmäispalkoista ja tarjoaa kanavan ilmoittaa nimettömästi epäkohdista.

Tiedostava työmaa laajenee –ilme säilyy

Hoas laittaa hyvän kiertämään ja tarjoaa Tiedostava työmaa –konseptin käyttömahdollisuuden kaikille ilmaiseksi. Esimerkiksi näin muut konseptin käyttäjät voivat muokata materiaaleja:

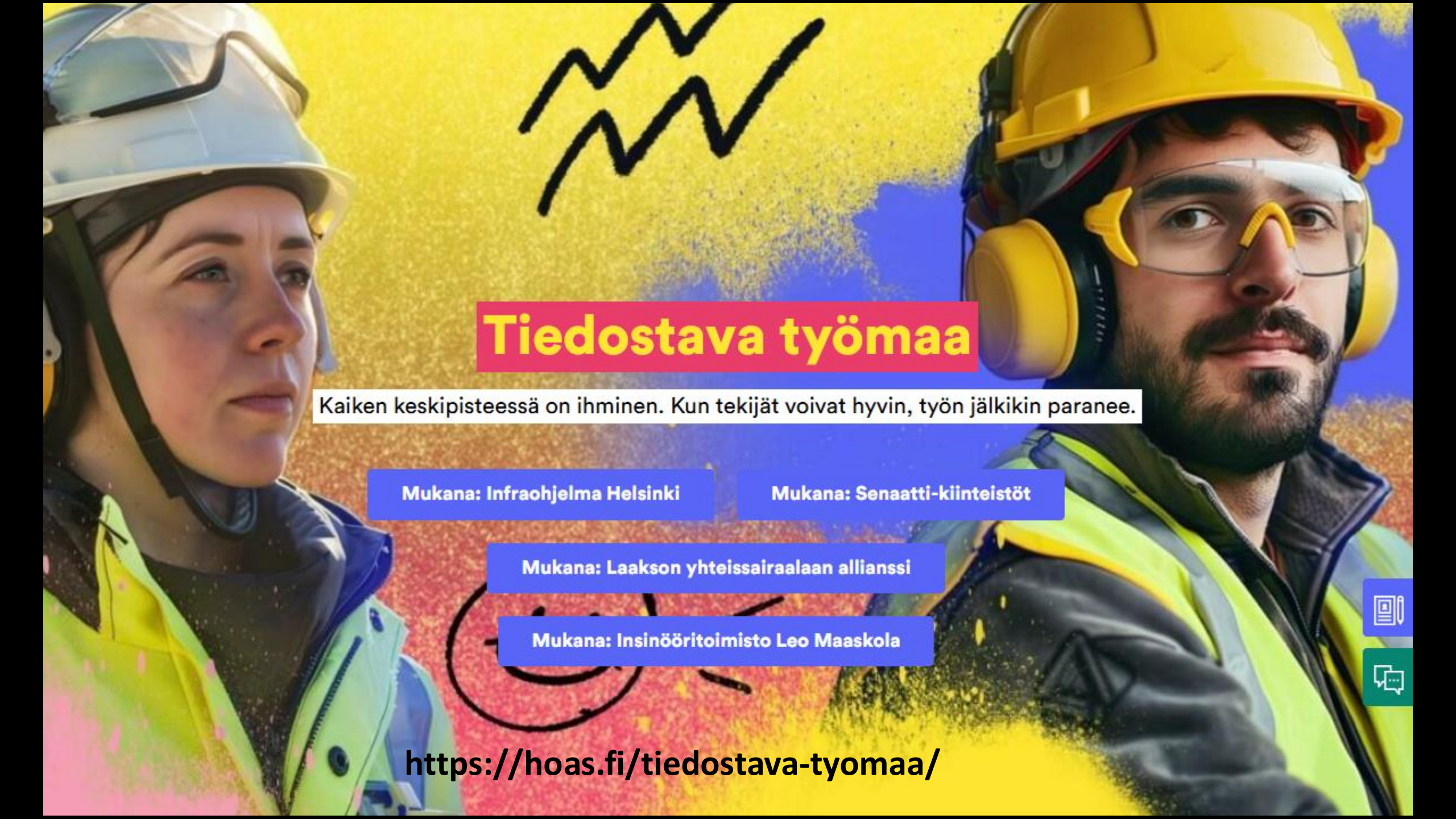
HOAS

Tiedostava työmaa –konseptin käyttöperiaatteet

Hoasin Tiedostava työmaa-konseptin käyttöönotto perustuu yhteistyöhön ja yhteisten periaatteiden kunnioittamiseen. Yhteismitallisen tiedon avulla voimme kehittyä yhdessä.

- Hoas tarjoaa
 - konseptin ”kick off -käyttöohjeen” konseptin käyttöönoton tueksi,
 - mahdollisuuden olemassa olevan visuaalisen materiaalin (julisteet ja tarrat) tilaamiseen tai muokkaamiseen sovituin ehdoin,
 - työmaakyselyn sisällön sekä ohjeen tilannekuvan luomiseen.
- Konseptia käyttävät osapuolet:
 - Sitoutuvat säilyttämään konseptin ydinperiaatteet muuttumattomina.
 - Kehittävät konseptia vain yhteistyössä Hoasin kanssa varmistaakseen, että kerättävä tieto säilyy yhteismitallisena.
 - Hyödyntävät konseptia reilusti ja hyvässä hengessä.

Tiedostava työmaa

Kaiken keskipisteessä on ihminen. Kun tekijät voivat hyvin, työn jälkikin paranee.

Mukana: Infraohjelma Helsinki

Mukana: Senaatti-kiinteistöt

Mukana: Laakson yhteissairaalaan allianssi

Mukana: Insinööritoimisto Leo Maaskola

<https://hoas.fi/tiedostava-tyomaa/>

HALUAMME KERTOA MALLISTAMME JA KUULLA, MITEN MUUT TEKEVÄT.
JATKETAAN KESKUSTELUA, JOS AJATTELET SAMOIN.

HOAS

Marika Nyyssönen
marika.nyyssonen@hoas.fi
0504043513

Laura Pääkkönen
laura.paakkonen@hoas.fi
0406722554